

ISSN: 2149-0821

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Science

Yıl: 6, Sayı: 33, Ocak 2019, s. 363-374

Arş. Gör. Mehmet BAYIRLI

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Uluslararası Ticaret, mbayirli07@gmail.com

Arş. Gör. Bekir ÇINAR

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Uluslararası Ticaret, bekir.cinar@alanya.edu.tr

ULUSLARARASI TİCARETTE GÜMRÜK TARİFELERİ HAKKINDA BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Özet

Bu çalışmanın amacı “ Tarifeler “ konusunda iktisat alanında 1980-2019 yılları arasında yapılmış 4930 çalışmayı bibliyometrik olarak inceleyerek, bu konudaki çalışmaları ve eğilimleri ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda Web of Science (WOS) veritabanında “ Tariffs” konu başlığında yapılmış olan çalışmalar taranarak, analizi yapılmıştır. Analizi yapılan bu 4930 çalışmanın yayın yılları, dilleri, başlıkları, yazarları, ülkeleri ve atıf sayıları incelenmiştir. Ek olarak atıf ağları ve konu yönelimlerini belirlemek için sosyal ağ analizi yapılmıştır. Yapılan çalışmaların yayın sayısı ve atıf sayısı bakımından 2000 sonrası büyük bir artış gösterdiği gözlemlenmiştir. Yayınlanan çalışmalarda ABD’nin öncü olarak kilit bir rol oynadığı ve ABD’den American Economic Review dergisinin en çok atıf alana dergi olduğu tespit edilmiştir. Couture ve Gagnon’un (2010) çalışmasının son yıllarda en çok atıf patlamasına sahip olarak yön gösteren bir çalışma olduğu görülmektedir. Son olarak tarifeler konusunda gerçekleştirilen çalışmalarda en fazla karşımıza çıkan konular politika, ticaret, uluslararası ticaret, model, pazar, rekabet, koruma, yenilenebilir enerji ve ABD’dir.

Anahtar Kelimeler: Gümrük tarifeleri, uluslararası ticaret, bibliyometrik analiz

BIBLIOMETRIC ANALYSIS ABOUT CUSTOM TARIFFS IN INTERNATIONAL TRADE

Abstract

The aim of this study is to examine 4930 studies, which is held between 1980 and 2019, in the field of economics about “Tariffs”. Bibliometric analysis is used in

order to reveal the studies and trends on this subject. In this context, the studies carried out about “Tariffs” topic were searched and analyzed from Web of Science (WOS) database. The years of publication, languages, titles, authors, countries, and citation numbers of these 4930 studies were analyzed. In addition, social network analysis was conducted to determine the citation networks and subject orientations. It has been observed that the number of studies and the number of citations increased significantly after 2000. In the studies published, it was found that the US played a key role as a pioneer and the American Economic Review from the United States was the most cited journal. The study of Couture and Gagnon (2010) shows that this study has been the most cited reference point in recent years. Finally, the most common issues in tariff studies are politics, trade, international trade, model, market, competition, protection, renewable energy, and the USA.

Keywords: Tariffs, international trade, bibliometric analysis

GİRİŞ

Donald Trump’un 2016 yılında başkan seçilerek Amerika Birleşik Devletlerini yönetmeye başlamasının ardından, seçimler öncesi vaat ettiği, dünya ticaretini ve dünya ekonomisini sarsıcı, değişiklikleri yapması uzun zamanını almadı. İkinci dünya savaşından günümüze kadar geçen süreçte Amerika ve Batılı ülkelerin önderliğinde oluşturulan dünya ticaret sisteminin, Amerika aleyhine dezavantajlı bir duruma dönüştüğü iddia eden Başkan Trump, gümrük tariflerinde yapmış olduğu değişikliklerle ülkesindeki üreticiler için korumacı politikalar benimseyeceğini tüm dünyaya göstermiş oldu. Amerika’nın öncelikle NAFTA gibi ticaret anlaşmalarından geri çekilmesi ve Çine karşı yapmış olduğu gümrük tarifelerindeki (gümrük vergileri) değişiklikler, dünya kamuoyu tarafından “Ticaret Savaşları” adıyla değerlendirmeye başlandı ve bu durum dünya ekonomisinin etkilemeye başladı (Aran, 2018).

İkinci dünya savaşından günümüze önce GATT ve sonrasında WTO önderliğinde ikili ve çoklu anlaşmalarla oluşturulan dünya ticaret düzeni, Trump sonrası büyük tehdit altına girmiştir. Trump’un başlatmış olduğu “Ticaret Savaşları” gümrük tarifleri üzerinden hareket etmekte ve zincirleme olarak ABD ve diğer ülkeler arasında tarife savaşlarına dönüşmüştür. Atılan bu adımlar geçmişte yoğun olarak araştırılan ve çalışılan “Gümrük tarifeleri” konusunu yeniden gündeme getirerek, bilim insanlarının tekrar bu konu üzerinde çalışmalar yapmasını tetiklemiştir.

1. Gümrük Tarifeleri

Gümrük tarifeleri ülkeler arasında gerçekleşen dış ticaret işlemlerine (ihracat-ithalat) konu olan mal veya hizmetlere uygulanan vergilerin listesidir (Ray, 1998, s.657). Gümrük tarifeleri ülke içinde yasa ile konuyorsa otonom tarife, eğer uluslararası anlaşmalar ve karşılıklı görüşmeler ile konuyorsa sözleşmeli tarife olarak adlandırılmaktadır (Karluk, 2002, s.385). Devletler ikili veya çoklu anlaşmalar yaparak gümrük tarifelerini indirmeyi veya tamamen ortadan kaldırmayı ve bunun sonucunda dünya ticaretini serbestleştirmeyi hedeflemektedirler (Kaymakçı vd.,2007, s.52).

Gümrük tarifleri advalorem tarifeler, spesifik tarifeler ve bunların birleşiminden meydana gelen karma tarifeler olarak üç başlık altında sınıflandırılmaktadır (Seyidoğlu, 2002, s.241). Advalorem tarifeler ithal edilen ürünlerin değerinin üzerinden yüzde olarak alınan vergilerdir. Spesifik tarifeler ithal edilen ürünün fiziki birimi başına sabit miktarda alınan vergilerdir.

Karma tarifeler ise ithal ürün üzerinden hem advalorem hem de spesifik vergi alınması durumudur. Devletler genel olarak pahalı imalat ürünleri üzerinde advalorem vergiler ve standart malları üzerinde spesifik vergiler uygulamaktadırlar (Karluk, 2002, s.387). Yurtiçi üretimi olmayan mallara konulan ve yerli üreticiyi koruma gibi bir amacı olmayan dolayısıyla sadece devletin bütçesine hâsılat sağlayan gümrük vergilerine hâsılat tarifesi denilmektedir (Ünsal, 2005, s.296).

Devletler gümrük tarifeleri, ithalat kotaları ve ihracat sübvansiyonları gibi ticaret politikası araçlarını kullanarak dünyanın diğer ülkelerine karşı ticari pozisyonlarını ayarlarlar ve bunun sonucu olarak ülke içindeki malların fiyatlarını düzenlemektedirler (Todaro, 2000, s.484). Devletlerin kullanmış olduğu bu araçlar tarife engelleri ve tarife dışı engeller (1-Miktar kısıtlamaları-kotalar, 2- Gümrük vergisi dışındaki ek vergi ve harçlar, 3- Teknik engeller, 4- Finansal engeller, 5- Fiyat denetim tedbirleri Ör: Gönüllü ihracat kısıtlaması, Anti-damping tedbirleri, Fiyat bandı tedbiri) olarak iki ana başlık altın toplanmıştır (Karluk, 2002).

Gümrük vergileri hazineye gelir sağlamak ve yerli üreticiyi uluslararası rekabetten korumak amacıyla devletler tarafından kullanılan bir araçtır (Seyidoğlu, 1999, s.130). Gümrük tarifeleri aracılığıyla ithal ürünlerin yurda girişindeki fiyatı arttırılarak, ülke içindeki yerli üreticinin dış rekabetten etkilenmesine devletler tarafından engel olunmaktadır (Kaymakçı vd., 2007). Devletler ithal ürünlerle rekabet eden yerli üreticileri koruyucu tarifeler uygulayarak kısmi koruma sağlarken, bazı durumlarda engelleyici tarifler uygulayarak ithalatı tamamen engeller ve tam koruma sağlamış olur (Samuelson, 1980, s.165; Ünsal, 2005, s.296). Gümrük tarifelerinin ülke içinde farklı çevreler üzerinde etkisi vardır. Gümrük tarifelerinin ekonomik etkilerini saymak gerekirse: Yerel üreticiler üzerinde koruyucu ve üretimi arttırıcı bir etkisi vardır; tüketiciler üzerinde tüketimin kısılmasına neden olur ve fiyatların yükselmesine yol açarak tüketicilerin daha fazla para harcamasına yol açar; devlete gelir sağlar; ekonomi üzerinde gelirin yeniden dağılımını sağlayarak yeniden dağıtım etkisi yapar (Karluk, 2002, s.388-392).

2. Yöntem

Bu çalışmada yöntem olarak bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometri belli bir konuda yazılmış akademik eserlerin istatistikî bir yaklaşım ile analizini mümkün kılan bir yöntemdir (Ferreira, 2011). Bibliyometrik araştırmalarda kaynak olarak SCI (Science Citation Index), SSCI (Social Science Citation Index) ve A&HCI (Art & Humanities Citation Index) atıf indeksleri Web of Science veri tabanı üzerinden kullanılmaktadır (Güzeller ve Çeliker, 2017).

Bu çalışmada Web of Science veri tabanında “Tariffs” (Tarifeler) konu başlığı aramasında 1980-2019 yılları arası çıkan 13.337 çalışmadan “Economics” (İktisat) kategorisi daraltması yapılarak 4930 çalışma incelenmiştir. Analizi yapılan bu 4930 çalışmanın yayın yılları, dilleri, başlıkları, yazarları, ülkeleri ve atıf sayıları incelenmiştir. Çalışmaların sosyal ağ analizi Web of Science veri tabanından 4930 çalışmanın verileri CiteSpace II programına yüklenerek, bu program aracılığıyla yapılmıştır.

Analizlerde ağ yoğunluğu, ağın modularity ve mean silhouette değerleri kullanılmıştır. Ağ yoğunluğunda analizinde ağdaki her bir boğum arasındaki ilişkinin frekansı ve yoğunluğu incelenmektedir (Chen vd., 2017, s.48; Güzeller ve Çeliker, 2019, s.112). Q modularity değeri, ağın modüllere (bağımsız bloklar) bölünüp bölünemeyeceği durumunun ölçülmesinde kullanılmaktadır (Güzeller ve Çeliker, 2018). Modularity değeri eğer 0.3 ve 0.7 arasında ise ağ anlamlı bir şekilde bölünmekte, eğer 0.3’ten küçükse ağ anlamlı bir şekilde kümelere

bölünmemektedir (Vasudevan vd., 2009, s.4). Mean silhoutte değeri optimal kümelenme sayısının tespiti için kullanılmaktadır (Güzeller ve Çeliker, 2017a, s. 91). Mean silhoutte değeri 0.7'den büyük ise güçlü bir kümelenme bulunmaktadır (Simovici, 2007). Arasındalık merkezilik analizi bir düğümün bir biri arasında bağlantısı olmayan diğer düğümler ile bağlantı derecesi ölçüsüdür, eğer bir düğümün arasındalık merkeziliği yüksek ise diğer düğümleri birbirine bağlayan köprü görevi görmektedir (Güzeller ve Çeliker, 2017a, s. 91). Son olarak ülkelere, yazarlara, dergilere ve yayınlara göre atıf patlaması analizi yapılmıştır. Bu analiz belli bir süre aralığında frekans fonksiyonunda görülen önemli dalgalanmaları tespit için kullanılmaktadır (Güzeller ve Çeliker, 2017b).

3.Bulgular

Yıllara Göre Yayın Sayıları

Yıllar	Frekans (n)	Yüzde(%)
1980-1989	336	6,8
1990-1999	802	16,3
2000-2009	1386	28,1
2010-2019	2406	48,8
TOPLAM	4930	100

Gümrük tarifeleri konu başlığı altında 1980-2019 yılları arasında yayınlanan 4930 çalışma yıllara göre dağılım incelenmesi yapıldığında en çok çalışmanın 2017 yılında yayımlandığı görülmüştür (n=333). Çalışmalar belirlenen her bir yıl diliminde artış göstermekte olup, 2000 yılından sonra yayımlanan çalışmalar toplam yayınların % 76,9'unu oluşturmaktadır.

Yayın Türleri

Yayın Türü	Frekans (n)	Yüzde(%)
Makale	4657	90,5
Bildiri	266	5,5
Kitap İncelemesi	52	1,0
Not	42	0,8
İnceleme	32	0,6
Editoryal Materyal	31	0,55
Toplantı Özeti	29	0,5
Kitap Bölümü	11	0,2
Düzeltilme	8	0,15
Diğer	10	0,20

Çalışmalar yayın türlerine göre incelendiğinde, 14 farklı türde yayın yapıldığı belirlenmiştir. Yayın türleri arasında makale ve bildirimler ağırlıkta olup, bunların toplam içerisindeki oranı %96'dır.

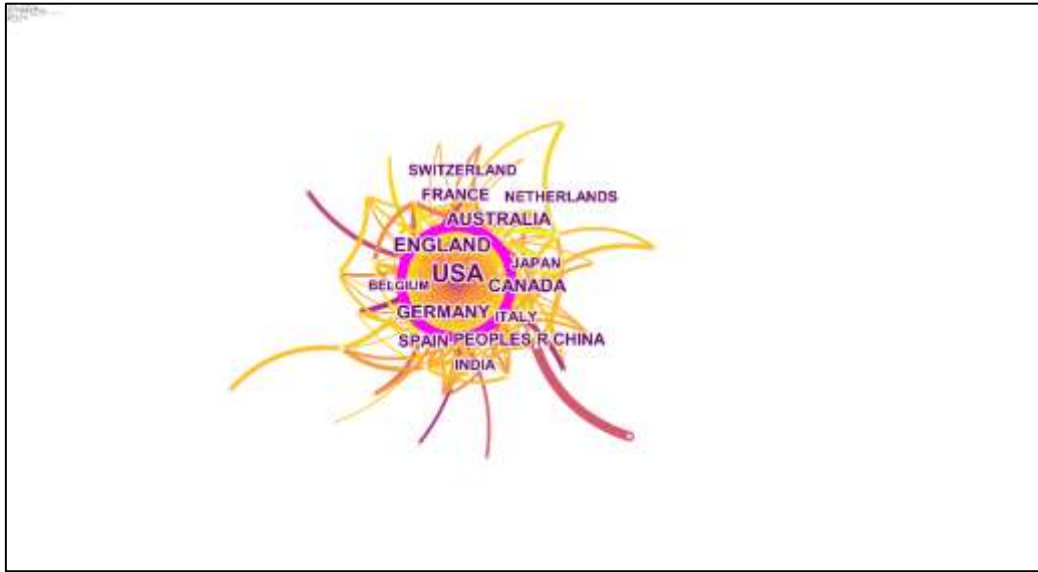
Yayın Dilleri

Dil	Frekans (n)	Yüzde(%)
İngilizce	4795	97,3
İspanyolca	44	0,9
Rusça	34	0,7
Fransızca	22	0,4
Çek	13	0,3
Almanca	9	0,2

Çalışmalar toplamda 15 farklı dilde kaleme alınmıştır. 4930 çalışmadan, %97,3'ünün dili İngilizcedir. Bunu %0,9 ile Fransızca takip etmektedir. Çalışmalar arasında yalnızca 1 adet Türkçe yayın bulunmamaktadır.

Ülke İşbirlikleri

Çalışmalarda farklı ülkelerdeki araştırmacıların birlikte gerçekleştirdikleri araştırmaların belirlenmesi amacıyla sosyal ağ analizi gerçekleştirilmiştir. Ülke isimleri merkezilik derecelerine göre boyutlandırılarak Şekil 1.'de gösterilmiştir.

Şekil 1: Ülke İşbirlikleri

Analiz sonucunda 51 düğüm ve 247 bağlantıdan oluşan bir ağ elde edilmiştir. Ağ 9 kümeye ayrılmış olup, yoğunluğu 0.19'dur. Ağın modularity değeri, $Q= 0.20$, meansilhouette değeri ise 0.25 olarak bulunmuştur. Ağda önemli yeri olan ilk 10 ülkenin ağ değerlerine tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

Ülkeler	Frekans	Yıl	Küme#	Ülkeler	Merkezilik	Yıl	Küme#
ABD	1153	1980	1	ABD	0.73	1980	1
İngiltere	330	1989	2	İngiltere	0.32	1989	2
Almanya	212	2001	0	Almanya	0.14	2001	0
Kanada	165	1981	3	Kanada	0.14	1981	0

Avustralya	146	1991	3	Yunanistan	0.12	2001	1
Fransa	131	1995	1	İspanya	0.04	1997	4
Çin	105	1998	3	Çin	0.03	1998	2
İspanya	102	1997	0	Fransa	0.02	1995	3
İsviçre	72	2001	2	Hollanda	0.02	1997	4
İtalya	68	1997	4	Avustralya	0.01	1991	3

Veriler incelendiğinde, ABD'nin en fazla işbirliği içinde bulunan ülke olduğu gözlemlenmektedir (n=1153). Benzer şekilde ABD en yüksek merkezilik derecesine sahip ülke olduğu tespit edilmiştir.

Ülkeler	Patlama	Başlangıç	Bitiş	1980 - 2018
ABD	76.6943	1980	1999	
Hong Kong	4.5012	1995	1998	
Portekiz	5.3982	2007	2012	
Türkiye	4.3343	2011	2013	
İsviçre	6.2138	2011	2018	

Ülkelerin atıf patlama değerleri incelendiğinde en yüksek atıf patlamasına ABD'nin (76.69) 1980-1999 yılları arasında sahip olduğunu görmekteyiz. Liste incelendiğinde 3 Avrupa ülkesi olan Türkiye, Portekiz ve İsviçre'nin 2007 sonrası, günümüze yakın tarihlerde en güncel atıf patlamalarını yaşamış oldukları görülmektedir. Türkiye (4.33) bu listeye dahil olarak 2011-2013 yılları arasında atıf patlaması yaşamıştır.

Dergi Ortak Atıf Ağı

Şekil 2: Dergi Ortak Atıf Ağı

Bu analizde bu konudaki çalışmaların ortak atıfta bulunduğu önemli bilimsel dergiler belirlenmektedir. Analiz sonucunda oluşan ağ, 1106 düğüm (atıf kaynağı yayınlar), 3143 bağlantı ve 158 kümeden meydana gelmektedir. Ağın yoğunluğu 0.02'dir. Modularity değeri $Q=0.82$ ve meansilhouette değeri ise 0.33 olarak hesaplanmıştır.

Dergiler	Frekans	Yıl	Küme #	Dergiler	Merkezilik	Yıl	Küme#
American Economic Review	1494	1980	0	The Review of Economics and Statistics	0.10	1980	1
Journal of International Economics	1138	1980	0	The RAND Journal of Economics	0.09	1989	3
Quarterly Journal of Economics	904	1980	0	The World Bank Economic Review	0.09	1988	4
Journal of Political Economy	846	1980	0	Canadian Journal of Economics	0.08	1980	0
The Review of Economics and Statistics	748	1980	0	The Review of International Organizations	0.08	1991	2
Econometrica	737	1980	0	American Economic Review	0.06	1980	0
The Economic Journal	598	1980	0	Journal of Political Economy	0.06	1980	0
The Review of Economics and Statistics	580	1980	1	The Economic Journal	0.06	1980	0
Canadian Journal of Economics	524	1980	0	World Economics Journal	0.06	1991	6
Energy Policy	493	2003	5	Int Monet Fund S Pap	0.06	1987	1

Tarifeler konusunda yayımlanan çalışmaların en çok atıfta bulunduğu dergi American Economic Review dergisidir (n= 1494). Ağda en merkezi konumda olan dergi ise The Review of Economics and Statistics dergisidir. Bu dergi alanda kilit noktada bulunarak önemli çalışmaların yayımlandığı kaynak olma özelliği taşımaktadır.

Dergiler	Patlama	Başlangıç	Bitiş	1980 - 2018
J. POLITICS & ECONONMICS	22.2889	1980	1993	
J. ECONOMIC THEORY	16.1976	1980	1998	
AMERICA ECONOMIC REVIEW	6.8946	1980	1987	
J. INT. ECONOMOY	17.5752	1980	1991	
CANADA J. ECONOMICS	10.9867	1980	1996	
BELL J ECON	10.5198	1981	1989	
OXFORD	13.3945	1981	2007	

ECONOMY PAPERS				
SOUTHERN ECON J.	8.4626	1981	2000	
REVIEW ECONOMIC STUDY	4.1733	1982	1983	
ECONOMICA	12.8975	1982	2002	

Journal of Economics and Politics dergisinin en fazla atıf patlamasına sahip dergi olduğu görülmektedir (22.28). Bu derginin atıf patlamasının 1980-1993 yılları arasında meydana geldiği ve eski bir patlama olduğu gözlemlenmektedir. Günümüze en yakın atıf patlaması 1981-2007 yılları arasında Oxford Economic Papers dergisinde görülmüştür (13.39).

Yazar Ortak Atıf Ağı

Şekil 3: Yayın Ortak Atıf Ağı

Analiz sonucunda oluşan ağ 1106 düğüm (atıf kaynağı yayınlar), 3143 bağlantı ve 158 kümeden meydana gelmektedir. Ağın yoğunluğu 0.02'dir. Modularity değeri $Q= 0.82$ ve meansilhouette değeri ise 0.33 olarak hesaplanmıştır.

Tablo. 8 Atıf Kaynaklarının Aldıkları Atıf Sayıları			
Kaynaklar	Atıf Sayısı	Yıl	Küme #
Anderson, James, E.,and Ericvan Wincoop. 2003. "Gravity with Gravitas: A Solution to the Border Puzzle ." American Economic Review, 93 (1): 170-192.	54	2003	1
Melitz, M.J. (2003) The Impact of Trade on Intra-Industry Reallocations and Aggregate Industry Productivity. Econometrica, 71, 1695-1725.	50	2003	6
Anderson, James, E.,and Ericvan Wincoop. 2004. "TradeCosts." Journal of Economic Literature, 42 (3): 691-751.	50	2004	1

Broda, C.,Limao, N.,Weinstein, D., 2008. "Optimal Tariffs and Market Power: The Evidence." American Economic Review, 98 (5): 2032-65.	43	2008	3
Broda, C. And Weinstein, E.D., 2006. Globalization and the Gains from Variety. Quarterly Journal of Economics,121(2), 541-585.	40	2006	6
Helpman, Elhanan, MarcMelitz, and Yona Rubinstein. 2008. Estimating trade flows: trading partners and trading volumes. Quarterly Journal of Economics 123, no. 2: 441-487.	40	2008	1
T. Couture, Y. Gagnon, "An Analysis of Feed-In Tariff Remuneration Models Implications for Renewable Energy Investment" Energy Policy, Vol. 38, No. 2, 2010, pp. 955-965.	39	2010	0
Kee, H.L.,Nicita, A., &Olarreaga, M. (2009). Estimating tradere strictiveness indices, The Economic Journal, 119(534), 172-199. Kim, S.J. &Reinert, K.A. (2009).	39	2009	1
C. Mitchell, D. Bauknechtand P.M. Connor; Effectiveness through risk reduction: a ...Energy Policy, 2006, vol. 34, issue 3, 297-305.	34	2006	0
Amiti, M.,&Konings, J. (2007). Trade liberalization, intermediate inputs, and productivity: Evidence from Indonesia. American Economic Review, 97(5), 1611-1638.	33	2007	8

Tarifeler konusunda yayımlanan çalışmalarda en çok atıfta bulunan kaynak Anderson vd. 2003 yılında yayınladıkları makaledir (n=54). Anderson vd. (2003), Anderson vd. (2004) ve Melitz (2003) makaleleri bu konuda diğer çalışmalara ışık tutan ve yön veren kaynaklar olarak gözlemlenmektedir. Couture ve Gagnon'un (2010) çalışması bu on çalışma içinde en güncel referans kaynak olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo.9 Atıf Kaynaklarının Merkezilik Dereceleri			
Kaynaklar	Merkezilik	Yıl	Küme#
Angrist, Joshua and Pischke, Jorn-Steffen (2009) Mostly harmless econometrics: an empiricist's companion. Princeton University Press, London, UK.	0.38	2009	8
Mendonca, M. (2007). "Feed-in Tariffs: Accelerating the Deployment of Renewable Energy", Earth Scan, London.	0.37	2007	0
Helpman, Elhanan, MarcMelitz, and Yona Rubinstein. 2008. Estimating trade flows: trading partners and trading volumes. Quarterly Journal of Economics 123, no. 2: 441-487.	0.35	2008	1
Gene M. Grossman; Elhanan Helpman. The American Economic Review, Vol. 84, No. 4. (Sep., 1994), pp. 833-850.	0.24	1994	4
Pinelopi K.Goldberg; GiovanniMaggi. (1999) Protection for Sale: An Empirical Investigation.The American Economic Review, Vol.89, No.5. pp. 1135-1155.	0.21	1999	5
Wooldridge, J. (2002), Econometric Analysis of Cross Sectionand Panel Data, MIT Press. pp 2.	0.18	2002	1
T. Couture, Y. Gagnon, "An Analysis of Feed-InTariffRemunerationModelsImplicationsforRenewableEnergyInvestment" Energy Policy, Vol. 38, No. 2, 2010, pp. 955-965.	0.15	2010	0
Anderson, James, E.,and Ericvan Wincoop. 2003. "GravitywithGravitas: A Solution to the Border Puzzle ." American Economic Review, 93 (1): 170-192.	0.12	2003	1
Frankel, Jeffrey A. Regionaltradingblocls in theworldtradingsystem. Washington, DC: Institute of International Economics, 1997.	0.12	1997	5
Melitz, M.J. (2003) TheImpact of Trade on Intra-	0.09	2003	6

IndustryReallocationsandAggregateIndustry Productivity. Econometrica, 71, 1695-1725			
--	--	--	--

Tablo incelendiğinde Angrist ve Pischke'nin 2009 yılında yazmış olduğu (0.38) kitabın ve Mendonca'nın 2007 yılında yazmış olduğu kitabın (0,37) en yüksek merkezilik derecesine sahip kaynaklar olduğu gözlemlenmektedir. Bu kitaplar bu konuda yapılan çalışmalarda yol gösterici ortak referans kaynak olarak görülmektedir.

Kelime Analizi

Şekil 4: Ortak Kelime Ağı

Ortak kelime ağı, 319 düğüm (kelime), 2137 bağlantı ve 15 kümeden oluşmaktadır. Ağın yoğunluğu 0.04'dür. Modularity değeri $Q= 0.34$, meansilhouette değeri ise 0.40 olarak tespit edilmiştir.

Tablo.10 Yayınlarda Kullanılan Ortak Kelimeler ve Merkezilikler Dereceleri							
Kelime	Frekans	Yıl	Küme#	Kelime	Merkezilik	Yıl	Küme#
tarife	477	1991	1	tarife	0.15	1991	0
politika	322	1991	0	model	0.13	1991	1
ticaret	277	1991	3	pazar	0.11	1992	0
uluslararası ticaret	257	1992	3	politika	0.10	1991	3
model	247	1991	1	maliyet	0.10	1994	1
pazar	198	1992	0	ABD	0.09	1992	0
rekabet	162	1993	0	refah	0.09	1991	2
koruma	137	1994	3	uluslararası ticaret	0.08	1992	1
yenilenebilir enerji	121	2005	0	ticaret politikası	0.07	1994	1
ABD	115	1992	2	ticaret	0.06	1991	3

Tablodaki verilere göre Tarife konusunda en fazla kullanılan kavramların tarife ($n= 477$), politika ($n= 322$), ticaret ($n= 277$), uluslar arası ticaret ($n=257$) ve model ($n=247$) kelimeleri olduğu görülmektedir. En yüksek merkezilik derecesine sahip kavramlar tarife (0.15), model (0.13) ve pazar (0.11) kelimeleridir.

4.SONUÇ

Tarifeler konusunda 1980-2019 yılları arasında SSCI indekslerinde yayımlanan 4930 eserin incelendiği bu çalışmada, bu konudaki çalışmaların 2000’li yıllardan sonra hız kazandığını ve özellikle 2010 sonrası çalışma adedinin toplam çalışmaların % 48’ini temsil ettiği gözlemlenmektedir. Atıf analizi yaptığımızda bu konuda en fazla atıf alan çalışmaların 2000 yılından sonra yayımlandığı ve en çok atıf alan üç çalışmanın 50 üzeri ve 50’ye yakın atıf aldığı gözlemlenmiştir.

Ülke işbirlikleri açısından ABD’nin öncü olarak kilit bir rol oynadığı görülmektedir. ABD’yi İngiltere ve Almanya takip etmektedir. En yüksek atıf patlama değerine sahip ABD’nin 1980-1999 yılları arasında bu konudaki çalışmaları domine ettiği görülürken; güncel olarak Portekiz (2007-2012, 5.39), Türkiye (2011-2013, 4.34) ve son olarak İsviçre’de (2011-2018, 6.21) yapılan çalışmaların alanda söz sahibi olduğu görülmektedir. Tarifeler konusunda en çok atıfta bulunulan dergi ABD’den American Economic Review dergisi olmuştur. The Review of Economics and Statistics (ABD) dergisi ise alanda kilit rol oynayan çalışmaların yayımlandığı dergidir. Oxford Economy Papers dergisi ise günümüze en yakın dönemde atıf alan çalışmaların yayımlandığı dergi olmuştur. Tarifeler konusunda en çok atıf alan yayınların ABD, İngiltere ve Kanada menşeli dergilerde olduğu tespit edilmiştir.

Yazarlar arasında en çok atfın Anderson ve arkadaşları (2003) tarafından alındığını tespit edilmiştir. Angrist ve Pischke’nin çalışmasının alandaki başvuru temel kaynaklardan olduğu ve Couture ve Gagnon’un (2010) çalışmasının son yıllarda en çok atıf patlamasına sahip olarak yön gösteren bir çalışma olduğu görülmektedir.

Tarifeler konusunda gerçekleştirilen çalışmalarda en fazla karşımıza çıkan konular politika, ticaret, uluslar arası ticaret, model, pazar, rekabet, koruma, yenilenebilir enerji ve ABD’dir. Bu noktada özellikle ABD’nin bu konuda ön plana çıkması bu konudaki dünya üzerindeki güncel önemi ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

- Aran, B. (2018). KÜRESEL TİCARET SAVAŞLARI : “HAZIRLIKATIŞLARI” BAŞLADI MI?Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı(TEPAV). [https://www.tepav.org.tr/upload/files/1528459628-7.Kuresel Ticaret Savaslari Hazirlik Atislari Basladi Mi.pdf](https://www.tepav.org.tr/upload/files/1528459628-7.Kuresel_Ticaret_Savaslari_Hazirlik_Atisleri_Basladi_Mi.pdf). erişim tarihi: 01.12.2018
- Chen, C. C., Fu, X., ve Chang, C. Y. (2017). A terms mining and clustering technique for surveying network and content analysis of academic groups exploration. Cluster Computing, 20(1), 43-52.
- Ferreira, P. M. (2011). A bibliometric study on Ghoshal's managing across borders. Multinational Business Review, 19(4), 357-375.
- Güzeller, C. O., ve Çeliker, N. (2017a). Geçmişten günümüze gastronomi bilimi: bibliyometrik bir analiz. Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 5(2), 88-102.
- Guzeller, C. O., & Çeliker, N. (2017b). Experimental Researches in Tourism-A Bibliometric Analysis. International Journal of Business Administration and Management Research, 3(4), 25-28.

- Güzeller, C. O., ve Çeliker, N. (2018). Bibliometric Analysis of Tourism Research for the Period 2007-2016. *Advances in Hospitality and Tourism Research (AHTR)*, 6(1), 1-22.
- Guzeller, C. O., ve Celiker, N. (2019). Bibliometrical analysis of Asia Pacific Journal of Tourism Research. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 24(1), 108-120.
- Karluk, S. R. (2002). *Uluslararası ekonomi: teori ve politika*. BETA Basım Yayım Dağıtım AŞ.
- Kaymakçı, O., Avcı, N., ve Şen, R. (2007). *Uluslararası ticarete giriş: teori, politika ve uygulama*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Ray, D. (1998). *Development Economics*. Princeton University Press, New Jersey.
- Samuelson, P. A. (1980). *Economics*, 11th ed. Mc Graw Hill, New York.
- Seyidoğlu, H. (1999). *Uluslararası İktisat*, İstanbul: 13. Baskı, Güzem Yayınları.
- Seyidoğlu, H. (2002). *Ekonomik Terimler Ansiklopedik Sözlük*, Geliştirilmiş 3. Baskı, Kurtuluş Matbaası, İstanbul.
- Simovici, D. (2007). On generalized entropy and entropic metrics. *Journal of Multiple Valued Logic and Soft Computing*, 13(4/6), 295.
- Todaro, M. P. (2000). *Economic Development*, New York, Addition Wesley Longman.
- Ünsal, E. M. (2005). *Uluslararası İktisat: Teori, politika ve açık ekonomi makro iktisadı*. İmaj Yayıncılık.
- Vasudevan, M., Balakrishnan, H., ve Deo, N. (2009). Community discovery algorithms: an overview. *Congressus Numerantium*, 196, 127-142.